

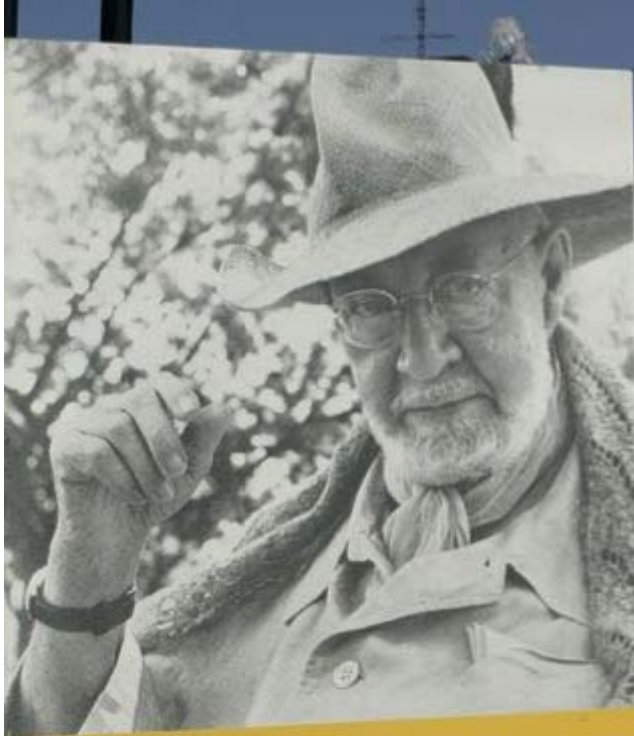
Euralille, Lille, met de reuzentulpen van Yayoi Kusama

een Britse kweker ontwikkeld en met die naam gedoopt. Deze roos is donkerroze tot lichtrood, heeft vijf blaadjes, een uitzonderlijk lang bloeiseizoen en verspreidt een licht parfum. Na de bloei ontstaan er mooie rozenbottels. Deze soort doet het uitstekend in de Abbaye de Valloires, de Abbaye de Chaalis en Château de Rambures. Daar ziet u overigens nog veel meer rozensoorten. Heel veel publiek trekken de rozendagen in Chaalis, half juni. Rozenblaadjes

worden behalve in parfum en zeep ook verwerkt tot gelei; rozenknoppen worden wel toegevoegd aan champagne.

Hagenlandschap

Vroeger werden weidepercelen gewoonlijk omzoomd door hagen om het vee binnen te houden. Het prikkeldraad heeft dat grootschalig vervangen. Toch zien we hier in Noordwest-Frankrijk, vooral in de Thiérache, nog mooie voorbeelden van zo'n bocageland-

2 Henri Matisse – de schilder kleurt Le Cateau-Cambrésis

Kaart: ► H 5

Als kantklossers- en weversstreek zou de Cambrésis in de geschiedenisboeken zijn vermeld en verder vergeten, als niet in Le Cateau Henri Matisse was geboren. Het aan hem gewijde museum maakt de omweg ten volle waard.

Aan vaderskant wevers, van moeders zijde leerlooiers. De ouders van de zo beroemd geworden schilder Henri Matisse (1869-1954) hadden een drogisterij. Ze hadden een wat andere toekomst op het oog voor hun zoon. De – kleurrijke – textielnijverheid uit de streek heeft zeker verwevenheid met Matisses werk.

Paleis van aartsbisschoppen

Matisse schonk zijn geboortestad in 1952 een collectie van 82 werken. Dat aantal is inmiddels verdubbeld. Met werk van tijdgenoten heeft het **Musée Matisse** 1 een fraai onderkomen gevonden in het Palais Fenelon, voorma-

lige paleis van de aartsbisschoppen van Cambrai, die ook heer van Le Cateau-Cambrésis waren.

Passie voor kleuren

Op de benedenverdieping bevinden zich de werken van Matisse. De audioguide gaat diep in op de passie van Matisse voor kleuren; die was overigens sterk geënt op Van Gogh en van kritiek voorzien door Camille Pissarro. Zoals veel groot geworden meesters lag hij slecht bij zijn leraren op de kunstacademie. Van de nog impressionistisch ogende stadsbeelden komt u op de afdeling fauvistische portretten. Tahitiaans geïnspireerd zijn Matisses knipwerk en sculpturen.

Tériade

Aan uitgever Tériade is een afzonderlijke afdeling gewijd. Niet alleen Matisse leverde illustraties, maar ook Picasso, Miró, Léger en tal van anderen.

6 Neuzen in de wind – Cap Blanc-Nez en Cap Gris-Nez

Kaart: ► B 1 - B 2

Vanaf Calais wordt de blik vooral op de witte kliffen van Dover gericht. Maar die heeft de streek zelf ook. De opaalkust – van de Belgische grens tot aan de Baie de Somme – is op sommige plaatsen oogverblindend. Vooral de krijtrotsen van Cap Blanc-Nez en Cap Gris-Nez, ten zuiden van Calais, zijn schitterend.

Pionier Blériot

Wie in elk geval de blik op de overzijde had gericht, was luchtvaartpionier Louis Blériot (1872-1936). Hij slaagde er als eerste in met een vliegtuig Het Kanaal over te steken. Dat deed hij in juli 1909; hij vloog van Blériot-Plage, waar een monument aan hem is gewijd, naar Dover in 37 minuten.

Zandbord vol heerlijkheden

Bij Escalles gaat een afslag naar Cap Blanc-Nez, een spectaculair uitzichtpunt over de steile, kalkstenen kustwand die

hier 134 m boven het Nauw van Calais uitsteekt. U ziet dat het zeer brokkelig gesteente is, dat veel heeft te lijden van de sterke zeestroming. Cap Blanc-Nez is ook een heerlijke plek om vogels te spotten: kokmeeuwen, zilvermeeuwen en torenvalken doen zich te goed aan de schaaldieren die bij laag water op het natte strand zijn achtergebleven. Op de achtergrond ziet u de drukke dienstlijn van veerboten die Het Kanaal oversteken. Een gemarkeerde wandeling (7,5 km) vanuit Escalles combineert zeezichten met een stukje binnenland.

Maagd met baard

Als plaatsje hoort Wissant tot de toeristische favorieten van de opaalkust. Het ligt redelijk beschermt tussen de twee Caps. In het aan St-Nicolas gewijde kerkje ziet u een beeld van de heilige Wilgeforte aan het kruis. Ze heeft een baard, die ze na een smeekbede om een lichamelijk gebrek (!) opliep. Wilgeforte wilde name-

12 Treinstel met oorlogsverhaal – Clairière de l'Armistice

Kaart: ► F 8-9

Op 11 november 1918 werd in een treinwagon op een open plek in het bos van Compiègne de wapenstilstand getekend die een einde maakte aan WO I. De plek is symbool voor vrede; of overwinning?

Met de Duitse nederlaag eindigde evenwel de geschiedschrijving van het roemruchte treinstel nog niet. De Eerste Wereldoorlog bleek niet 'The war to end all wars'. Op 22 juni 1940 boog het Franse opperbevel voor de Führer op dezelfde open plek **1** en in dezelfde wagon.

Einde van de Grote Oorlog

De Franse delegatie in 1918 stond onder leiding van Maréchal Foch. Het bos van Compiègne voldeed aan de wensen als afgelegen, rustige en per spoor bereikbare – veilige – locatie om het verdrag te tekenen. Inhoudelijke hoofdzaken waarvoor in de coupé van Foch werden getekend, waren volledige terugtrekking van Duitse

troepen en materieel uit België, Frankrijk en Elzas-Lotharingen. Geallieerde troepen zouden bezit nemen van Mainz, Koblenz en Keulen. Daarnaast werd Duitsland verantwoordelijk gesteld voor de slachtoffers en verwoestingen sinds 1914.

Hitlers Grote Geheugen

De wagon zou in vergetelheid zijn geraakt als niet Adolf Hitler erop had gestaan dat juist daarin en op de oorspronkelijke plaats in 1940 de Franse overgave zou worden getekend. De Duitse delegatie bestond uit Hitler, veldmaarschalk Göring, minister von Ribbentrop en nog een reeks hooggeplaatste militairen. Aan Franse zijde stond daar generaal Huntziger, ambassadeur Noël, generaal Bergeret en vice-admiraal Le Luc.

Als een trofee werd de wagon mee naar Berlijn genomen. Daar bleef hij tot 1944. Onder de toenemende geallieerde dreiging is de wagon in opdracht van Hitler in het Thüringer Wald in 1944 in brand